ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 24.07.1992 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

396

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

vyhlašuje s působností pro Českou republiku úplné znění zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, se změnami a doplňky provedenými zákonem České národní rady č. 575/1990 Sb. a zákonem České národní rady č. 159/1992 Sb.

K zvýšení účinnosti ochrany pracujících v oblasti bezpečnosti práce je nezbytné vytvořit nezávislé státní odborné orgány, které budou dozírat, jak organizace a pracovníci plní předpisy k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení ve výrobní a nevýrobní činnosti a jak dodržují stanovené pracovní podmínky.
Proto se Národní shromáždění Československé socialistické republiky usneslo na tomto zákoně:

Základní ustanovení

§ 1

(1) Státní odborný dozor nad bezpečností práce a technických zařízení a nad dodržováním stanovených pracovních podmínek podle tohoto zákona vykonávají orgány státního odborného dozoru, jimiž jsou Český úřad bezpečnosti práce a inspektoráty bezpečnosti práce (dále jen „orgány státního odborného dozoru“).

(2) Státní odborný dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení vykonávají organizace státního odborného dozoru zřízené Českým úřadem bezpečnosti práce[1]) a další právnické osoby, které neprovozují podnikatelskou činnost,[2]) pověřené vládou České republiky (dále jen „organizace státního odborného dozoru“).

§ 2

V České republice zřizuje inspektoráty bezpečnosti práce Český úřad bezpečnosti práce, jemuž jsou podřízeny. V čele inspektorátů bezpečnosti práce jsou vedoucí inspektoři bezpečnosti práce, které jmenuje a odvolává předseda Českého úřadu bezpečnosti práce. Předseda Českého úřadu bezpečnosti práce též jmenuje a odvolává ředitele organizací státního odborného dozoru zřízených Českým úřadem bezpečnosti práce.

Působnost, úkoly a oprávnění orgánů a organizací státního odborného dozoru

§ 3

(1) Působnost orgánů a organizací státního odborného dozoru se vztahuje na všechny organizace a na fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost, pokud jde o provozování této činnosti (dále jen „podnikající fyzické osoby“).

(2) Působnost orgánů a organizací státního odborného dozoru se nevztahuje

a) na činnost, pracoviště a technická zařízení, podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů státní báňské správy,

b) na technická zařízení, podléhající podle zvláštních předpisů dozoru orgánů na úseku národní obrany, dopravy a spojů, a na vybrané objekty ministerstva vnitra.

(3) Vláda České republiky může rozšířit působnost orgánů a organizací státního odborného dozoru i na technická zařízení uvedená v odstavci 2 písm. b).

§ 4

Inspektoráty bezpečnosti práce

a) dozírají, zda jsou dodržovány předpisy k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a předpisy stanovící pracovní podmínky, zejména předpisy o způsobu zaměstnávání žen a mladistvých, o pracovní době, o noční práci a o práci přesčas,

b) dozírají, zda dokumentace staveb, technických zařízení a technologií a prototypy strojů, zařízení a osobních ochranných pracovních prostředků, vybrané podle zásad stanovených Českým úřadem bezpečnosti práce, splňují požadavky bezpečnosti práce a technických zařízení,

c) uplatňují při povolování a kolaudaci staveb a při státním stavebním dohledu požadavky bezpečnosti práce a technických zařízení,

d) rozhodují o odnětí oprávnění organizacím a podnikajícím fyzickým osobám k výrobě, montáži, opravám, údržbě a revizím vyhrazených technických zařízení v případě zjištěného porušení předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,

e) rozhodují o odnětí osvědčení ke zkouškám, revizím, opravám nebo obsluze vyhrazených technických zařízení vydaných fyzickým osobám v případě zjištěného porušení předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,

f) zúčastňují se vyšetřování příčin pracovních úrazů, provozních nehod (havárií), poruch technických zařízení a technických příčin průmyslových otrav a nemocí z povolání, popřípadě uvedené příčiny vyšetřují.

§ 5

Český úřad bezpečnosti práce

a) stanoví sídla a obvody působnosti inspektorátů bezpečnosti práce a jejich poboček,

b) řídí činnost inspektorátů bezpečnosti práce,

c) provádí výzkum na úseku bezpečnosti práce a technických zařízení,

d) vydává v dohodě s příslušnými orgány a organizacemi předpisy k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, o evidenci a registraci pracovních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení,

e) rozhoduje o odvoláních proti opatřením inspektorátů bezpečnosti práce,

f) určuje po projednání s organizacemi státního odborného dozoru, která technická zařízení se považují za vyhrazená,

g) koordinuje činnost orgánů uvedených v § 3 odst. 2 při tvorbě předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,

h) plní úkoly uvedené v § 4 v případech, v nichž si to ze zvlášť důležitých celospolečenských důvodů vyhradí.

§ 6

(1) Orgány státního odborného dozoru a jejich pověření pracovníci jsou při výkonu dozorčí činnosti oprávněni

a) vstupovat kdykoli do prostorů organizací a provozních prostorů podnikajících fyzických osob a vyžadovat potřebné doklady, informace a vytvoření podmínek pro výkon dozoru,

b) nařizovat, aby byly v přiměřených lhůtách odstraněny zjištěné závady, a navrhovat potřebná technická i jiná opatření,

c) nařizovat vyřazení strojů a zařízení z provozu, s výjimkou pevných trakčních zařízení a trakčních vozidel na drahách a ve veřejné silniční dopravě, lodí a letadel, a zakázat užívání výrobních a provozních prostorů, technologií nebo činnosti, ohrožují-li život nebo zdraví pracovníků,

d) zakázat práci přesčas, práci v noci a práci žen a mladistvých, je-li vykonávána v rozporu s příslušnými předpisy.

(2) Orgány státního odborného dozoru jsou dále oprávněny

a) ukládat pracovníkům organizací a podnikajících fyzických osob, kteří svým zaviněním porušili závažné povinnosti, vyplývající z předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a z předpisů stanovících pracovní podmínky, nebo zatajili skutečnosti důležité pro výkon dozoru, pokutu až do částky rovnající se trojnásobku jejich průměrného měsíčního výdělku,[3])

b) ukládat organizacím a podnikajícím fyzickým osobám za porušení předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a předpisů stanovících pracovní podmínky pokutu až do částky 500 000 Kčs; za nedodržení nově stanoveného termínu k provedení nápravy zvýšit původně určenou pokutu až o 100 %.

§ 6a

(1) Organizace státního odborného dozoru podle § 1 odst. 2 při provádění dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení [§ 5 písm. f)]

a) podávají odborná a závazná stanoviska o tom, zda jsou při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách, údržbě a revizi vyhrazených technických zařízení splněny požadavky bezpečnosti technických zařízení,

b) provádějí prohlídky a řídí a vyhodnocují zkoušky vyhrazených technických zařízení,

c) prověřují odbornou způsobilost organizací a podnikajících fyzických osob k výrobě, montáži, opravám, údržbě a revizím vyhrazených technických zařízení a vydávají jim oprávnění,

d) prověřují odbornou způsobilost fyzických osob ke zkouškám, revizím, opravám nebo obsluze vyhrazených technických zařízení a vydávají jim o tom osvědčení,

e) osvědčují, zda technická zařízení a materiály splňují požadavky bezpečnosti technických zařízení.

(2) Organizace státního odborného dozoru a jejich pověření pracovníci mají při výkonu své činnosti oprávnění uvedená v § 6 odst. 1 písm. a).

(3) Organizace státního odborného dozoru provádějí činnosti podle odstavce 1 za úhrady stanovené obecně závazným právním předpisem vydaným Českým úřadem bezpečnosti práce po dohodě s ministerstvem financí České republiky nebo za ceny stanovené podle zvláštního předpisu.[4])

(4) Na činnosti organizací státního odborného dozoru se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.[5])

Všeobecná a závěrečná ustanovení

§ 7

Orgány a organizace státního odborného dozoru spolupracují s příslušnými odborovými a ústředními odborovými orgány, s příslušnými družstevními orgány a organizacemi družstev, s organizacemi zaměstnavatelů a živnostenskými společenstvy, s příslušnými ústředními, místními a ostatními orgány státní správy a informují je o opatřeních k odstranění závad zjištěných při své činnosti. Všechny tyto orgány a organizace jsou povinny poskytovat orgánům a organizacím státního odborného dozoru na požádání podklady a informace potřebné pro výkon tohoto dozoru.

§ 7a

(1) Pracovníci orgánů a organizací státního odborného dozoru jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem činnosti podle tohoto zákona, a před vstupem do prostorů organizací a provozních prostorů podnikajících fyzických osob informovat provozovatele.

(2) Za škodu způsobenou pracovníky uvedenými v odstavci 1 při činnosti podle tohoto zákona odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

§ 8

(1) Zrušují se:

a) ustanovení § 13 a 14 zákona č. 67/1960 Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), ve znění zákona č. 64/1962 Sb.,

b) vládní nařízení č. 53/1952 Sb., o zajištění bezpečnosti a hospodárnosti provozu některých technických zařízení,

c) vyhláška ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství č. 114/1962 Sb., o státním odborném dozoru nad technickým stavem strojů používaných v zemědělství a nad bezpečností a ochranou zdraví při práci s těmito stroji.

(2) Působnost orgánů na úseku dozoru nad bezpečností práce a technických zařízení, vykonávaná dosud podle předpisů uvedených v odstavci 1, přechází na orgány zřízené podle tohoto zákona.

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1969.

Zákon České národní rady č. 575/1990 Sb., o opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1991. Zákon České národní rady č. 159/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění zákona České národní rady č. 575/1990 Sb., nabyl účinnosti dnem 1. dubna 1992.

Burešová v. r.

1) § 31 zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky).

2) Např. živnostenská společenstva podle § 69 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), a § 5 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.

3) § 275 zákoníku práce.
§ 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku.

4) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách.

5) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.